

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Nasz Przyjaciel“ i „Rolnik“

„Drwęca“ wychodzi 8 razy tygodniowo we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,35 zł z doręczeniem 1,50 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 4,00 zł, z doręczeniem 4,50 zł. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 10 gr, na stronie 3-linowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowe miasto 8.

Druk i wydawnictwo „Drwęca“ Sp. z o.o. w Nowe miasto Pomorze.

Adres telegr.: „Drwęca“ Nowe miasto-Pomorze.

Rok VII.

Nowe miasto-Pomorze, Wtorek, dnia 22 marca 1927.

Nr. 35

Zgrzyty.

Od czasu do czasu, przy obecnej organizacji życia państwowego, powstają na tem dla zgrzyty i tarcia sprawiające niejednym przykre rozczarowania i bóle. Najwięcej tych rozczarowań przechodzą rzemieślnicy, ta 600.000 masa pracowników państwowych a więc te kółka maszyni państwowej. Najwięcej doznają zgrzytów, bo od czasu do czasu, sygnują między tryby piasek, więc jakżeż nie mają powstać zgrzyty.

Mężni cierpliwi, ci biali niewolnicy, z całym patriotyzmem i zaparciem się swego ja, wszystkie swe siły, całe swe życie poświęcają państwu, a za to cierpią niedostatek, a nadto od czasu do czasu sygnują im wiatr w oczy piaskiem, który ślepi.

Niedawno jeszcze było mniemanie, że pan równo nagradza swe slugi, dziś jednak nie da się to powiedzieć o slugach rządowych. Zrobiono pierwszy wylam w tej zasadzie, przywilejem poborów służbowych wojskowym. Ledwie jako tako urzędnicy pogodzili się z losem, a tu znów nowy przywilej, lecz tym razem dla urzędników, lecz tylko dla urzędników „monopolowych“.

Według opracowanych projektów, statutów organizacyjnych dla państwowych monopolów, urzędnicy monopolowi mają pobierać pobory o 50% wyższe od reszty urzędników państwowych. Szczególny przywilej i szczególna zasada. A zatem, nie wiedza i praca jest wynagradzana, ale rodzaj wiedzy czy pracy. Cóż bo to znaczy, że jakiś tam matematyk łamie sobie głowę nad formułkami i płaca „wygada“, zanim wpoi w przyszłe pokolenie mądrość matematyczną, coż bo to znaczy, że jakiś tam urzędnik zółknie zgarbiony przy stosach papierów i mózg mu wysycha nad załatwianiem różnorodnych, bez sensu próśb, suplik, okólników, rozporządzeń? Cóż zresztą znaczy, że ktoś tam dostanie kolowacizny z nadmiernego liczenia cyfr, kolomo, tak że wreszcie kończy życie na rozmiękczenie mózgu, kiedy ich praca nie przynosi zysków w brzęczącej monecie, przeto nie dostaną.

Zamiast matematyki, praw czy innej tam wiedzy niechby się nauczył ważyć tytoń czy sól, mierzyć stopień spirytusu i innych tam likwstrów. Ot i bez wielkiej wiedzy bez stosów zakurzonych aktów obłepionych niezliczonymi miliardami zarzków suchetniczych, będnież miał o 50% większą gażę u tego samego pana u którego służy matematyk inny urzędnik. Już dziś można przewidzieć, do czego doprowadzą owe zgrzyty. Klęcząc zechce iść drogą nauki i wiedzy, czy pracy umysłowej, skoro państwo zamienia się w handlową spółkę i handel święci przywileje, zbierając plon pracy miliona ludzi dla sprzywilejowanych. Kaski.

Polacy!

Doręczymy z wczorajszym przystępujemy do urzędzenia od 20 do 27 marca br.

Tygodnia Obrony Kresów Zachodnich, który ma być przeglądem pracy naszej na ziemiach zachodnich, oraz ma się przyczynić do zebrania nowych sił i środków do dalszej pracy narodowej. Nikomu nie są obce niebezpieczeństwa, na jakie narażona jest sprawa narodowa na naszych ziemiach zachodnich. Jesteśmy codziennie niemal świadkami walki, jaka toczy się przedewszystkiem na Śląsku po obu stronach kordonu o duszę dziecka polskiego, po które sięga chytro i zaciekle organizacja niemiecka.

Zręczna agitacja wroga usiłuje skruszyć podstawy naszej państwowości na polskich ziemiach państwowych, zastawiając w dusze Polaków w ciężkich niekiedy żyjących warunkach ziarna niewiary i zubożenia dla sprawy narodowej. Na horyzoncie Europy utrzymują się i resną coraz bardziej chmury nowych burz politycznych, które nie tylko groźne są dla pokoju europejskiego, lecz mogą się okazać groźnymi dla naszego Państwa i Narodu — jeśli na czas nie przeciwstawimy się przyszłym wypadkom, budząc z niepewności obojętnych dla spraw narodowych, szerząc zafasanie i uczucie przywiązania do odrodzonego Państwa, łącząc w najmniej-

szych nawet zakątkach ziem zachodnich świadomych i obywateli w ramach organizacji.

Związek Obrony Kresów Zachodnich przyjąwszy siebie za zadanie obronę interesów narodowych na ziemiach zachodnich, rozwija od lat usilną i owocną pracę w tym kierunku.

Ze szczególną pieczołowitością zajmuje się dziełem i oświatą polską na Kresach. Walczy nieustępliwie o szczytowanie zasady dla polskiego dziecka — polska szkoła. Tysiące dzieci tak z bardziej zagrożonych ziem zachodnich, jak z ziem pod zaborem, korzystają z keleni letnich, organizowanych przez Z. O. K. Z., wzmacniając nie tylko swe zdrowie, lecz również rozwijając swą świadomość i miłość do współrodaków.

Okręg Pomorski Z. O. K. Z. zorganizował w bieżącym roku siedmimiesięczne kursy Uniwersytetu Powszechnego ZOKZ. w Kościerzynie i Chojnicach, by osobom dorosłym, którzy ukończyli szkołę niemiecką dać możliwość pogłębienia znajomości języka polskiego, literatury, historii polskiej, stosunków geograficznych, gospodarczych, oświatowych i ustrojowych współczesnego Państwa Polskiego. Pracę tę, obecnie rozpoczętą, mamy zamiar w miarę posiadanych środków pieniężnych rozszerzyć na inne miasta, mamy zamiar uruchomić szeroką akcją oświatową drogą kursów i odczytów po

wszach i miasteczkach.

Z. O. K. Z. łączy w Koła patriotyczne ludność, która stanowi kadry siły narodowej na Kresach, współpracuje on z innymi organizacjami polskimi, rozwija działalność propagandową, szerzy świadomość narodową, uczy obowiązków obywatelskich, wspiera działalność państwową i ludu do niej zarwanie.

Dzięki swym szczytnym celom i swej usilnej działalności stał się Związek Obrony Kresów Zachodnich niezbędnym czynnikiem życia narodowego na Kresach.

To znaczenie celów i działalności Z. O. K. Z. musi uznać każdy nieprzedzany Polak, stwarza ono też obowiązek popierania działalności Związku na każdym kroku moralnie i materialnie.

Tydzień Obrony Kresów Zachodnich ma właśnie za zadanie zdobyć dla pracy narodowej i potrzeb narodowych na Kresach zainteresowanie i pełną pomoc materialną wszystkich świadomych Polaków, ma również wyszkolić materialne środki, bez których żadna szersza działalność jest niemożliwa.

Polacy! W Tygodniu Obrony Kresów Zachodnich nikt nie może usunąć się od spełnienia swego obowiązku. Szeregi czynnych członków Z. O. K. Z. muszą się podwoić, a liczne datki na cele sprawy muszą zaświadczyć o naszej obywatelskiej świadomości.

Sytuacja w Łodzi zaostrza się.

Strajk generalny w zakładach użyteczności publicznej proklamowany. — Delegaci rządu konferują z przemysłowcami.

Łódź, 15. 3. Strajk włókienniczy w Łodzi przechodzi obecnie nową fazę. Wobec nieustępliwego stanowiska przemysłowców, związki zawodowe dziś przed południem postanowiły proklamować strajk generalny we wszystkich zakładach i instytucjach użyteczności publicznej.

Jutro odbędzie się w tej sprawie narada poszczególnych związków, i na której wyznaczony ma być termin rozpoczęcia strajku.

Wobec groźnej sytuacji w Łodzi przybyli dziś przed południem do Łodzi główny inspektor pracy P. Klott i naczelnik wydziału Ulanowski. Wieczór wzwano przemysłowców na konferencję do województwa.

Strajk metalowców również się rozszerza.

Dziś przystąpili do strajku szewcy, krawcy i północznicy, którzy wystąpili z żądaniem 20 proc. podwyżki płac.

Strajk włókienniczy ujemnie odbił się na eksporcie towaru. Łódzki przemysł poniósł duże straty, gdyż musiał cofnąć zamówienia zagraniczne. Odczuwać się zaczyna powoli brak towarów.

Aresztowanie komitetu strajkowego.

Łódź, 15. 3. Przed fabryką Poznańskiego, policja aresztowała w dniu dzisiejszym członków komitetu strajkowego, którzy agitowali za porzuceniem pracy. Aresztowanych nie zwolniono.

Proklamowanie strajku powszechnego w Łodzi.

Łódź, 18. 3. W godzinach popołudniowych ukazał się nadzwyczajny dodatek „Łódzianina“, organu miejscowej P. P. S. zawierający wezwanie do rozpoczęcia z dniem jutrzejszym strajku powszechnego w Łodzi. Od strajku mają być zwolnione szpitale, pogotowia ratunkowe i kasy chorych.

Zmiana ordynacji wyborczej napotyka na trudności.

Lewica ciągłą obstrukcją przedłuża obrady. — P. Rataj interwenjuje.

Warszawa 16. 3. Sejmowa podkomisja konstytucyjna na posiedzeniu popołudniowym rozważała w dalszym ciągu wnioski, dotyczące zmiany ordynacji wyborczej. Do porozumienia nie doszło ani co do zmniejszenia mandatów, ani co do oparcia ich przydziału na podsta-

wie liczby głosów oddanych w czasie ostatnich wyborów. Stronnictwa lewicowe objawiły tylko skłonność do zapewnienia ludności polskiej na kresach przedstawicielstwa w Sejmie, jednakże nie doszło do porozumienia co do sposobu, jak to należy przeprowadzić.

Zjazd biskupów.

Warszawa 17. 3. We wtorek rozpoczęły się w Warszawie obrady zjazdu biskupów polskich.

W zjeździe biorą udział: J. E. Prymas arcybiskup gnieźnieński ks. Hlond, J. Em. arcybiskup warszawski ks. kardynał Kakowski, J. J. EE. Księża arcybiskupi: Twardowski ze Lwowa i Jabrzykowski z Wilna oraz J. J. EE. księża biskupi: sufragan warszawski i biskup połowy Gali, Nowak z Przemyśla, Łosiński z Kielc, Kubina z Częstochowy, Laubitz z Gniezna, Łukomski z Łomży, Łęziński z Pińska, Tymieniecki z Łodzi, Okoniewski z Pelplina oraz sufragani: podlaski ks. Sekelowski i lubelski ks. Jałowicki.

Zjazd zajmuje się wewnętrznymi sprawami kościelnymi i organizacyjnymi.

Prawdopodobnie dziś obrady zakończą się i ks. ks. biskupi wydadzą wspólne orędzie w sprawach kościelnych oraz w związku z upadkiem moralności w czasach powojennych.

Inspekcja lasów państwowych na Pomorzu.

Warszawa, 17. 3. Min. Rolnictwa i Dóbr Państwowych Niezabykowski wyjechał wczoraj na inspekcję lasów państwowych w dyrekcjach toruńskiej i bydgoskiej. Powrót do Warszawy nastąpi jutro wieczorem.

Bydgoszcz, 17. 3. Min. Rolnictwa Niezabykowski przybył dziś o 7 rano z Warszawy do Cierpietewa, skąd rozpoczął inspekcję nadleśnictw. O godz. 10.30 p. minister przybył do Bydgoszczy, gdzie zwiędził instytut rolniczy oraz dyrekcję lasów państw. i odbył tu krótką konferencję. O godz. 2 po poł. p. minister odjechał do Chojnic, skąd po przenocowaniu, uda się na dalsze inspekcje nadleśnictw.

Groźba jeszcze i strajku górniczego.

Katowice, 17. 3. Według doniesień pism odbyła się wczoraj w Dąbrowie Górniczej między przedstawicielami kopalń dąbrowieckich a związkami górniczymi konferencja, na której przemysłowcy wypowiedzieli z dniem 1 kwietnia dotychczasowe umowy. Projekt nowej umowy zawiera zniesienie premji dla robotników, przedłużenie czasu pracy z 8 do 10 godzin, zmianę w urlopach robotniczych i t. d.

Z posiedzenia sejmiku powiatowego.

Nowemiasto. Na czwartek, dnia 17 bm. zwołane posiedzenie Sejmiku Pow. stawilo się 36 członków. W zastępstwie p. Starosty przewodniczył posiedzeniu w pierwszych trzech punktach p. Ossowski z Montewa, dalszemi zaś obradami kierował p. starosta Bazanowski. Obszerny porządek obrad zawierał 13 punktów, między innymi jako punkt czwarty uchwalenie budżetu na rok 1927/28, który przesunięto na wniosek p. Nowaczyka na miejsce szóste. Po przyjęciu porządku obrad wprowadził p. Przewodniczący następującego członka sejmiku p. J. Pawłowskiego z Omula. Przyjęto następnie punkt drugi i trzeci, a mianowicie zmianę statutu Pow. Kasy Oszczędności oraz sprawozdanie administracyjne za rok 1925 i 26. Jako podatek państwowy od zbytków uchwalono po różnych propozycjach i przemówieniach opodatkowanie każdej drugiej i dalszej bryczki po 10 zł oraz 20 zł każdej dabeltówki.

Najwięcej trudności sprawił punkt piąty i to podatek od psów. Po blisko godzinnej dyskusji uchwalono wolnych od podatku jednego psa na awiczy i oraz drugiego psa do paszenia. Za trzeciego psa odlicza się 10 zł, za czwartego 15 zł. Na wniosek p. Michczyńskiego rozszerzone wiek młodych psów wolnych od podatku z 8 tygodni na 1/2 roku.

Po przeczytaniu budżetu uchwalono przyjęcie takowego z małymi zmianami w dochodzie i rozchodzie w kwocie 579.000 zł. Wniosek p. Nowaczyka, który wniósł o podwyższenie zapomogi dla Pomorskiego koła akademickiego z 20 na 500 zł uchwalono większością 2 głosów. W dziale VIII. zapomogi dla Tow. Przystosowania Wojskowego uchwalono kwotę 1300 zł powiększyć o dalsze 1000 zł z nieprzewidzianych wydatków.

W dziale XI popieranie handlu i przemysłu, gdzie na powyższy cel w budżecie nic nie przewidziano, uchwalono na wniosek p. Muszyńskiego z Lubawy 500 zł, z której te kwoty mają otrzymać uczniowie szkół dokształcających premie.

Następnie uchwalono przyjęcie rachunku rocznego Pow. Kasy Oszczędności oraz oddziału w Lubawie na rok 1927. Czysty zysk tej instytucji wynosi 25000 zł.

Sprawozdanie z komisji rewizyjnej zdał jako przewodniczący tejże p. Nowaczyk.

Co do punktu 9 go uchwalono zaciągnięcie pożyczki w wysokości 25000 zł na roboty inwestycyjne na nowe szosy.

W miejsce p. Niemiera wybrano na członka komisji rewizyjnej Pow. Kasy Oszczędności p. Doczyka.

Sprawa uzupełnienia listy propozycyjnej osób zdolnych na wójtów na obwód Kostkowo, Zwiniarz i Skarlinia wywołała w ostatnim wypadku bardzo obszerną dyskusję. Życzenie p. Wojewody, aby rozszerzyć listę kandydatów na wójta w Skarlinie nazwiskiem p. Serożyńskiego z Lekart, odrzucono nikłą większością głosów.

W wolnych wnioskach wpłynęło kilka wniosków, które pozostały bez uchwały.

Ogniste strzały.

Radomno. W związku z rozpoczęciem strzałów ognistych na zakup sztandaru dla Tow. Pow. i Wojaków w Radomnie przez druha Dombrowskiego wiceprezesa, rozpoczynam niniejszem drugi łańcuch ognistych strzałów na cel wyżej wymieniony i składam 5 zł u druha Kriihna, strzelając w druha Adama Szramkę.

Franoiszek Elminowski skarbnik.

J. GORLIC.

35

NARZECZONA Z „TITANIKA“.

ORYGINALNA POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA.

(Ciąg dalszy).

Sidney Mac Hollister pezielał po tej odpowiedzi. Zagryzł wargi, ale rzekł tylko:

— Iż, bądź czekał na ciebie w aucie.

Helena wstała z krzesła, obeszła stół i zbliżyła się do drzwi salonu.

W chwili, w której przechodziła obok estrady, na której znajdowała się cygańska kapela odpoczywająca właśnie, nagle jeden z skrzypków zaczął grać cicho melodię:

„Blżej ciebie o Boże, blżej wznosi się moja dusza“.

Helena drgnęła. Krew jej uderzyła do twarzy.

Melodia ta wyczarowała jej przed oczy najświętsze i najdroższe wspomnienia jej życia. Widziała się na pokładzie tonącego okrętu, w ramionach ukochanego człowieka, czuła na swych ustach jego pocałunek, a...

— Heleno! — usłyszała nagle obok siebie szepot; u boku jej zjawił się wysmukły, w barwny strój odziany cygan. — Heleno, muszę z tobą pomówić. To ja, twój Ryszard!

— Ryszard! — szepnęła, ale w tej samej chwili mniemany cygan rzekł jej:

Tylko do 25-go

przyjmują listowi przedpłatę na nowy kwartał: kwiecień-maj-czerwiec.

Wiadomości.

Nowemiasto, dnia 21 marca, 1927 r.

Kalendarzyk. 21 marca, Poniedziałek, Benedykt op. 22 marca, Wtorek, Katarzyna. p. Emilja. Wschód słońca g. 5 — 36 m. Zach. słońca g 17 — 50 m. Wschód księżycy g. 20 — 47 m. Zach. księżycy g. 9 — 18 m.

Z miasta i powiatu

Wspomnienie pośmiertne.

Nowemiasto. Ś. p. Antoni Kalinowski urodził się dnia 28. marca 1878 r. w Kurzętniku. Już w wczesnej młodości poświęcił się pracy biurowej i to w biurze ówczesnej landratury i w Urzędzie Katastralnym. Będąc urzędnikiem gospodarczym w Linówcu sprawował przez długie lata urząd zastępcy przełożonego obszaru dworskiego. Po przejściu Pomorza przez Polskę, porzucił swą posadę w Linówcu i wstąpił do służby powiatowej.

Tutaj w czasach najtrudniejszych, gdzie trzeba było po przejściu powiatu przez władze polskie od nowa zorganizować cały aparat administracyjny i biurowy powiatu, pokonując wprost nieprzewidywalne trudności, ogromnie nadludzkich wprost wysiłków — poświęcając nie tylko dni, ale i częstokroć noce, umiał Zmarły sprostać swemu nadzwyczajnemu zadaniu wprost po mistrzowsku.

Ale przytem nadszarpięte zostało w znacznej mierze jego zdrowie — nabył chronicznej choroby — a gdy do tego jeszcze dotoczyła się inna choroba, nadwyrężony tymi tradami organizm nie znalazł na tyle odporności i po długich, ciężkich cierpieniach mimo wysiłków miejscowego lekarza dr. Zerbego i oraz innych zamiejscowych nawet specjalistów oraz nadzwyczajnie troskliwej pielęgnacji S. óstr. Miłosierdzia zatrzymując przytomność aż do ostatniej chwili oddał Bogu Swego ducha. Zgasłszy przedwcześnie, bo dopiero w 49 roku życia, osierocając żonę i trojga nieletnich dzieci i pozostawiając po sobie głęboki i szczerzy żal i smutek i wielką lukę w aparacie administracyjnym naszego powiatu. Zmarły należał do rzędu tych ludzi, którzy zgęła nie mają nieprzyjaciół. Poświęcony i oddany całkowicie swej ofiarnej, niezmordowanej pracy stał on się przedmiotem podziwu i wzorem obowiązkowości godnym naśladowania dla innych, ale nikt nie znalazł w Nim nic zaczepnego, nic czego mogło się ludziom niepodobać i dać mu powód do krytyki. Cały powiat winien Zmarłemu wdzięczną i nigdy niegasnącą pamięć. Niech Bóg Dobroćliwy i Miłosierny za tyle trudów i znojów da mu odpocznienie wieczne: R. I. P.

Wezwanie.

Urząd Skarbowy Podatków i Oplat Skarbowych przypomina, że termin płatności I. raty podatku gruntowego za rok 1927 upłynął w dniu 15. marca br.

Na zasadzie przepisu § 17 instrukcji o przymusowym ściąganiu państwowych podatków i opłat tudzież innych należności skarbowych z dnia 17 maja 1926 r. (Dz. Urz. Min. Sk. № 15 poz. 168) wzywa się płatników do niszczenia wymienionego wyżej podatku najpóźniej w ciągu dni 14 od daty niniejszego wezwania, a to pod rygorem przymusowego ściągnięcia wraz z kosztami egzekucyjnymi i karami za zwłokę.

Urząd Skarbowy Podatków i Oplat Skarbowych.
Nowemiasto, dnia 16. marca 1927 r.

— Na miłość Boską, Heleno, milcz, bo inaczej wszystkie stracone! Powiedz mi, gdzie się mogę z tobą widzieć?

— W ogrodzie! — Za pięć minut — przy srebrnej altanie. O Ryszardzie, więc ty żyjesz?!

Helena oszołomiona skierowała się ku drzwiom salonu. Młody cygan zaś powrócił na estradę i grał przez kilka minut, dopóki nie nastąpiła dłuższa pauza.

Potem wysunął się z salonu.

Nie trudno mu było znaleźć ogród, w ciemności świeciła ku niemu srebrna altana!

Ryszard, który na swój barwny strój cygana zarzucił ciemny płaszcz, oparł się o słup i czekał.

Przez duszę przelatywało mu tysiące uczuć. Nadzieja i trwoga, miłość i tęsknota, radość przygębienia!

Słyszał, że Helena wyszeptala jego imię, oczy jej powiedziały mu, że go poznała. Nie było więc wątpliwości: kochała go jeszcze, jak go kochała w owej straszliwej godzinie, w której śmierć otaczała ich naokół.

— Ryszard! — ozwał się nagle drżący głos.

Z poza drzew wysunęła się wysmukła postać, ubrana w ciemną suknię.

— Heleno!

Ryszard wyciągnął ramiona, piękna dziewczyna rzuciła się w nie z okrzykiem radości.

— Nie mów nic w tej chwili — błagał Ryszard.

— O Heleno, rozkosz tej chwili wynagradza mnie za wszystko, co wycierpiałem przez ciebie, Helenko, moja słodka i kochana narzeczona!

„Pociąg Widmo“ w Lubawie.

Lubawa. Przedstawienie Teatru Miejskiego z Grudziądza, zawsze mile widziane w naszym mieście, zawita do nas we wtorek 22 marca. Zostanie odegrana wzruszająca sztuka amerykańska, scenariusz filmowy w 3 aktach p. t. „Pociąg Widmo“. Sztuka ta cieszyła się olbrzymim powodzeniem w Teatrze Narodowym w Warszawie, nie schodząc z repertuaru przez 3 miesiące. Spodziewamy się, że mieszkańcy miasta Lubawy tłumnie poproszą podziwiać to arcydzieło sztuki, która jest grana komfortowo przez artystów. Sztuka ta stała się pełnią widowiska teatru w Grudziądzu po brzegi. Dyrekcja teatru sprowadza towarowym wagonem specjalną dekorację do tej znakomitej sztuki, i pociąg, który został zbudowany w Grudziądzu i dokłada wszelkich starań, by sztuka ta była dobrze wystawioną w Lubawie. Bilety wcześniej nabyć można w filii „Drwęcy“ oraz godzinę przed przedstawieniem przy kasie teatru w hotelu „Pod Orłem“.

Walne zebranie Tow. Powstańców i Wojaków w Skarlinie

odbyło się w sobotę, dn. 12. III. 27 r. przy udziale 42 członków. Sprawozdanie za rok ubiegły zdał prezes. Ze sprawozdania podajemy co następuje:

Zebrań odbyło się 11, teatrów odbyło się 3, i święto strzeleckie, ostre strzelanie odbyło się 3 razy. Publicznie występowało Tow. 2 razy i to w dzień 3-go maja i w Boże Ciało, zewnętrznie występowało 3 razy i to: podczas przyjazdu Najprzew. ks. Biskupa Okoniewskiego w Jamielniku ze sztandarem. 2. Podczas strzelania o nagrody w Brodnicy, gdzie zdobyło I szą i VI tą nagrodę oraz kilka dyplomów. 3. W święto przysposobienia wojskowego w Nowemmieście zdobywając w marszu 10 km. I szą nagrodę.

Urząd komendanta sprawował druha Topolewski, któremu za jego starania wyraża się publiczne podziękowanie.

Stan kasy: dochód byłoby razem 343,35 zł rozchodem 91,95, pozostało 251,40 zł. Niedobór z roku 1925 wynosił 320,95 zł, pozostaje więc jeszcze na rok 1927 69,51 zł niedoboru.

Jeżeli się zważy, że Tow. nie mając prawie żadnych zasobów w ciągu 2 letniego istnienia i nie strzelając „strzałami ogustymi“ zakupiło sztandar i wybudowało strzelnicę, i liczy w tej chwili już tylko 69 zł niedoboru, to praca jest tu widoczna.

Następnie przystąpiono do wyboru zarządu. Wybrano: prezesem druha wójta Serożyńskiego z Lekart, zastępcą druha sołtysa Brzeskiego, sekretarzem druha Romana Setkę, zast. druha A. Smolińskiego, skarbn. druha Wł. Pięćzewskiego Leona, komendantem druha Topolewskiego Leona, zast. druha Smolińskiego, ref. oświatowym druha Fr. Falkowskiego wszyscy ze Skarlina. Następnie przeczytano rozkazy okręgowe i po dłuższej, rzeczowej dyskusji zebranie zakończone. Obecny.

Tow. Powstańców i Wojaków.

Łąkorz. Dotychczasowe Tow. Powst. i Wojaków uważane jako za zaniechane a tutejszej publiczności, obudziło się przez opinię i powstaje do powtórzenia życia. W dniu 13. marca br. odbyło się zebranie, na skutek którego przystąpiła do Towarzystwa poważna ilość członków. Z pomiędzy tej poważnej ilości wybrano sobie jednogłośnie nowy zarząd, który daje gwarancję, że dążyć będzie, ażeby jak największa ilość wstąpiła w szeregi i tak doszła do celu, do którego jesteśmy powołani, a mianowicie bronić ojczyzny w nagłej potrzebie.

Nasza miejscowość Łąkorz położona jest nad granicą naszych wrogów. Właśnie dlatego potrzeba jest podtrzymania i krzepienia ducha w obywatelach naszej wioski i okolicy.

Towarzystwo Powstańców i Wojaków.

Jeden z Tow.

Zaczął pokrywać twarz jej i szyję namiątnymi, gwałtownymi pocałunkami. Stali tak przez kilka minut przytleni do siebie, pogrążeni w uczuciach szczęścia, jakim ich napawało to spotkanie, o jakim oboje nawet nie śnił!

Nagle Helena wyrwała się z objęć Ryszarda.

— Boże, co ja czynię! — zawołała blademi ustami. — Pozwalam ci się pieścić, a należę przecież do innego! Zostałam żoną innego!

— Żoną lotra! — rzekł Ryszard głuchym głosem.

— Człowieka, który jest ciębie niegodzien, i do którego nie powinnaś należeć.

— Masz słuszność, Ryszardzie — odpowiedziała Helena słabym głosem — Sidney Mac Hollister jest nędznikiem! Nie wahał się nawet popełnić krzywoprzysięstwa! Wiem o tem, a jednak... Zostałam mu prawnie poślubioną i kościół położył swą świętą pieczęć na naszym związku. Nie, nie, Ryszardzie, musimy się rozłączyć ze sobą, nie ujrzymy się już nigdy!

Spoglądał na nią pytającym, pełnym trwogi wzrokiem.

— Tego nie możesz żądać odemnie, Helenko!

— zawołał zdławionym głosem. — Czyż dlatego tylko odnaleźliśmy się teraz, by się na nowo rozłączyć? Czy ponad ludzkimi prawami nie stoi wola Boga? Czy Bóg nie chciał, byśmy do siebie należeli? Bóg przecież wiał w serca nasze miłość! Nie, nie, Helenko, tyś nie powinna iść za tym człowiekiem do jego domu!

Musisz mieć siłę do potargania więzów, które cię z nim łączą! Jeszcze dzisiaj w nocy musisz ze mną uciekać!

(Ciąg dalszy nastąpi).

Sprostowanie.

Krotoszyn. W numerze 24 „Drwęcy” pojawiła się korespondencja, zarzucająca Kółku śpiewackiemu „Polonia” małą żywotność. Dla sprostowania tak nieścisłych podań, podajemy sprawozdanie z działalności w ubiegłym roku.

W dniu Trzeciego Maja zorganizowało obchód, a wieczorem wystąpiło z przedstawieniem amatorskim i śpiewami.

Św. Jana powzięło inicjatywę do urządzania sobótki, śpiewało piosenki 4 głosowe, starło się o ogień i wianki z świecami. Ze i u nas wkrzeszenie tego pięknego zwyczaju pożądane jest, świadczyły całe rzesze ludności zgromadzonej nad jeziorem krotoszyńskim.

W sierpniu odbyła się letnia zabawa Kółka. Śpiewy, gry i tańce w lasku wiejskim miały na celu zabawienia się na świeżym powietrzu.

W międzyczasie ćwiczyło Kółko masę lacińską 4-głosową, na uroczystość przyjęcia dzieci do pierwszej Komunii św. Była to praca, która 2 miesiące pracy zajęła po 4 do 6 godzin tygodniowo.

Przed adwentem dało jeszcze jedno przedstawienie połączone z śpiewami.

Potem ćwiczyło koledy na Boże Narodzenie. Miało zamiar po Nowym Roku wystąpić, lecz wiedząc, że szkoła jasełka wystawia, zrezygnowało z tego planu.

Panie Korespondencie, czy to nie dosyć niespodzianek? Czy to nie dosyć poświęcenia ze strony zarządu i dyrygenta, a także i członków? Niech ogół osądzi, czy Kółko swoje zaszczytne zadanie spełniło albo niespełniło?

Czy Korespondent wie, jaki ogrom pracy tkwi w urządzeniu przedstawień po wioskach, ile godzin trzeba ćwiczyć, by pieśń na głosy jako tako zaśpiewać? Czy zna przyjemność, którą sprawia przebywanie w nieogrzanej sali w porze zimowej przez kilka godzin na ćwiczeniach?

Czy zresztą zna kieszenie naszych obywateli? My wiemy, że obywatelstwo nas poprze w każdym razie, ale co za wiele, to niedrogo. Odczuli to napewno Kółko Szwarcenowskie, które u nas gościło, sala świeciła pustkami.

Uznanie i poparcie dodają otuchy do dalszej pracy. Zniechęcenie i niesumienne krytykowanie działają wręcz przeciwnie. Pobudzą do podobnych napaści może tylko być jakaś zemsta lub niezyczliwość.

Co do rodzaju tańców, nie będziemy się sprzeczać. Niestety, że za przykładem miast, tańczy się tak u nas, jak po innych wioskach fokstroty i t. d., ale prosimy się przyczynić do przeciwdziałania, tu jest pole do pracy w tym kierunku. Całe Kółko stawi się chętnie i poświęci szereg wieczorów nauce walca, mazura i innym starym tańcom.

Zarząd Kółka śpiewackiego „Polonia”.

Z Pomorza.

Jeszcze o zabójstwie pod Ciborzem.

Lidzbark. Jak już donosiliśmy, znaleziono pomiędzy Głównym dworcem i Ciborzem zwłoki mężczyzny lat około 50. Rysopis zamordowanego jest następujący: wzrost 1,65 m., włosy jasno-blond, wąs angielski długi cośkolwiek siwy, usta zwyczajne, oczy jasne, nos szeroki, zdrowe zęby. Ubrany był w kurtkę popielatą prawie nową, z grubego materiału z watowaną podszewką, ubranie popielate własnego wyrobu, długie czarne buty, czapka niebieska okrągła z czarnym rydłem jak się nosi w byłej Kongresówce. Przy zamordowanym znaleziono stare nerkowe okulary w faterale, 2 chusteczki białe z monogramem M. H., jedną czarną koronkę do pacierzy i 26 zł gotówki. Ktokolwiek wiedziałby bliższe dane co do zamordowanego, uprasza się o doniesienie do policji państwowej w Lidzbarku względnie do Urzędu śledczego przy Prokuraturze w Brodnicy.

Sensacyjna aresztowania w Wąbrzeźnie.

Wąbrzeźno. Na polecenie prokuratury Sądu okręgowego w Toruniu aresztowano w Wąbrzeźnie, za liczne nadużycia i defraudacje b. starostę dr. Szczepańskiego, b. dyrektora Banku Powiatowego Antoniego Nałęcza, prokurenta Ignacego Dudzińskiego. Aresztowani popelniali systematyczne nadużycia w tamtejszym Banku powiatowym, narażając go na straty 300.000 zł. Główny sprawca malwersacji, pierwszy członek zarządu banku dr. Szczepański został wypuszczony za kaucją 20.000 zł. Bank Powiatowy w Wąbrzeźnie znajduje się obecnie, na skutek tych nadużyć, w stanie likwidacji.

P. Bóg nierychliwy, ale sprawiedliwy.

Grudziądz. Dnia 18. bm. o godzinie 4 $\frac{1}{2}$, po południu, w chwili, kiedy pociąg osobowy zdążający z Grudziądza do Laskowic wjeżdżał na stację kolejową Dragasz pod Grudziądzem — wpadł wskutek własnej nieostróżności pod koła lokomotywy niejaki Ignacy Daniec noszący śmierć na miejscu. Ignacy Daniec, liczący lat około 28—30, znany był policji jako zawodowy gracz w karty, który ogrywał pasażerów kolejowych na linii Grudziądz—Laskowice. Ponieważ jednak był znany policji i „niechętnie” wsiadł do pociągu na dworcu w Grudziądz, urządził się w ten sposób, że bądź to szedł pieszo lub też dojeżdżał samochodem do jednej z podmiejskich stacji i tam dopiero wsiadł do pociągu, gdzie uprawiał swój nieczyń proceder ogrywania pasażerów. Podobnie i w dniu wczorajszym Daniec przybył z Grudziądza do Dragaszu samochodem w towarzystwie jakiejś „damy” mocno podpity. Kupiwszy bilet III kl. do Laskowic oczekiwał na peronie na nadjeżdżający pociąg. W chwili, kiedy pociąg wjechał na

Ogniste strzały.

Ugodzony strzałą p. kapitalisty Jana Ewertowskiego, podejmując takową, równocześnie składam 10 zł w kasie tut. Kółka Rolniczego na zakup sztandaru i strzelam w prezesa Kółka Rolniczego p. Władysława Ewertowskiego.

Jan Ewertowski — Mikołajki.

Ugodzony strzałą p. Fr. Mówki z W. Bałówek przyjmując takową jednocześnie składam do kasy Kółka Rolniczego w Mikołajkach 10 zł na zakup sztandaru i rzucam strzałą z dubeltówki w p. Augustyna Kottowskiego z W. Bałówek.

Józef Szczepański — W. Bałówki.

Ugodzony strzałą p. Feliksa Ziółkowskiego przyjmując takową, jednocześnie składam 10 zł w kasie tutejszego Kółka Rolniczego na zakup sztandaru i strzelam za szosę w p. Konstantego Grzonkowskiego w Mikołajkach.

Jan Kroplewski — Mikołajki.

peron, stojący tuż przy torze kolejowym Daniec, zachwiał się i podł głową pod koła lokomotywy. Po natychmiastowym zatrzymaniu pociągu i wydobyciu Danieca okazało się, że już nie żyje. Zwłoki tragicznie zmarłego złożono w poczekalni na dworcu w Dragaszu, gdzie pozostaną aż do czasu przybycia komisji sądowo-lekarskiej z Nowego, poczem przewiezione będą prawdopodobnie do Grudziądza.

Trzeci rok sprawozdawczy Banku Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu w Grudziądz.

W dniu 8. b. m. odbyło się Walne Zgromadzenie Banku Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu w Grudziądz, na które przybyło około 70 ciał członków. Zebranie zajął Prezes Rady Nadzorczej p. Poseł L. Krzywiński, poczem na przewodniczącym zgromadzenia wybrane Prezesa p. T. Marchlewskiego.

W imieniu Rady Nadzorczej zdawał sprawozdanie p. poseł Krzywiński oraz p. T. Marchlewski. Prezes Rady Nadzorczej w krótkich słowach scharakteryzował działalność banku w roku sprawozdawczym 1926, wypuklając rozwój i znaczenie kupieckiej instytucji kredytowej dla pomorskich sfer handlowych. Przewodniczący Komisji Rewizyjnej p. T. Marchlewski uwydatnił trudności, z jakimi Bank musiał walczyć na tle kryzysu gospodarczego, jaki panował w roku 1926.

Następnie dyr. Banku p. M. Pacoszyński w dłuższym przemówieniu zaznajomił zebranych z działalnością instytucji w roku sprawozdawczym. Schyłek roku 1925 i początek roku 1926 były okresami niezmiernie ciężkimi dla życia gospodarczego w ogólności, a dla bankowości polskiej w szczególności. Mimo to Bank Kupieckwa Pomorskiego zdołał przetrwać nieprzyjatywne warunki, utrwalając swoje istnienie.

Po przeprowadzonej dyskusji, w której głos zabierali: pp. prezes Januszkiewicz i Brzeski z Torunia, Bielecki i Heyka z Lubawy, Heineke i Czesław Nawacki z Grudziądza, przyjęto bilans wykazujący tak w stanie czynnym jak i biernym kwotę 481.995, 80 udzielając tak Zarządowi jak i Radzie Nadzorczej prawem przepisane go pokwitowania.

Zysk wykazany w kwocie zł 3.621, — w porównaniu z obrotem, zł 14.000.000, — jest dość skromny, co tłumaczy się spółdzielczą formą instytucji, nieobliczonej na zysk, lecz istniejącej po to, by okazywać kupiectwu odpowiedzialną pomoc już to w formie udzielania dogodnego kredytu, już też w załatwianiu różnych transakcji bankowych przy możliwie minimalnych kosztach.

Na miejsce wylosowanych 4-ch członków Rady Nadzorczej pp.: Brankowskiego, Chmurzyńskiego, D. Klimka i Michalskiego, wybrano wszystkich ponownie za wyjątkiem p. Michalskiego, na którego miejsce wszedł do Rady Nadzorczej p. dyr. Edmund Januszkiewicz, prezes Tow. Kupców Czerwieciańskich w Toruniu.

Z drukowanego sprawozdania, które zostało rozdane członkom udziałowcom wynika, że instytucja liczy obecnie 510 członków, zamieszkujących w różnych miastach Pomorza. Po Grudziądz największą liczbę członków udziałowców liczy Lubawa, gdzie istnieje Oddział Banku, powołany do życia w roku 1925.

Kapitał spółdzielni, zebrany drogą niskich, bo za ledwie 50 ciał złotych udziałów, wyraża się w kwocie zł 118.732.

Po okresie 1925 roku, który był najniepomyślniejszym, gdyż, jak wiadomo, po zachwianiu się kursu złotego, zapanował kryzys, który w pierwszej linii dotknął słabe kupiectwo polskie, zubożone przez inflację. Mimo, że Bank Kupiecki był organicznie związany z kupiectwem, potrafił Zarząd i Rada nadzorcza tak pokierować interesami Banku, że instytucja została uchroniona od strat. Wszakże najpoważniejsze, oddawna istniejące banki w tym czasie poniosły miljonowe straty, obniżając poważnie swoje kapitały zakładowe.

Wprowadził Bank Związku Towarzystw Kupieckich na Pomorzu jest instytucją nową, istniejącą za ledwie od 3-ich lat, jednak w tym okresie zdołała sobie wyrobić dobre imię tak wśród sfer oficjalnych, banków państwowych tudzież szerokich sfer kupieckich i rzemieślniczych. To niewątpliwie rokuje jej jak najlepszą przyszłość. —

Ostatnie wiadomości polityczne.

Przechwycenie niebezpiecznego bandyty, który na rozkaz mińskiej czerewycyżki mordował w Polsce działaczy przeciwkomunistycznych.

Białystok. Donoszą z Bielska, iż aresztowano tam jednego z najniebezpieczniejszych bandytów Aleksandra Bajdę. Bajda pod konwojem przewieziony został do Białegostoku, gdzie osadzono go w więzieniu. W czasie śledztwa, Bajda złożył sensacyjne zeznania, w których stwierdził, iż kilka z popełnionych przez niego morderstw dokonane zostały z dyktawki mińskiego GPU. Między innymi zamordowany w ten sposób został brat znanego gen. Batax—Batachowicza.

Wojskowe sprzysiężenie na Litwie.

Ryga. Z Kowna donoszą o zdemaskowaniu wojskowego sprzysiężenia, w skład którego wchodził oficerowie i studenci uniwersytetu kowieńskiego przekonani lewicowych. Jak słychać, aresztowano 20 oficerów, między nimi pułkownika 5 pułku Pauskasa oraz 5 studentów uniwersytetu kowieńskiego. Krąży pogłoski, iż areszt grozi dwóm posłom.

Sprzysiężenie miało być zorganizowane przez zwolenników partii ludowej socjalistów.

Tomasz Mann

znakomity pisarz niemiecki jest obecnie gościem Polski.

Grypa w Pelplinie.

Pelplin. Seminarjum Duchowne zostało na pewien czas zamknięte. Klerycy seminarjum duchownego w Pelplinie z powodu panującej tam grypy zostali na pewien przeciąg czasu zwolnieni z nauki i rozjechali się do domów. Ale obecnie już nastąpiło ponowne otwarcie i normalny bieg życia i nauki.

Diecezja chełmińska.

Odnaczenie papieskie. Ojciec św. Pius XI raczył na prośbę Najprzew. Ks. Biskupa Stanisława Wojciecha, popartą przez Pro Nuncjusza Apostolskiego, Ks. Kardynała Lauri, mianować:

Pralatami domowymi: ks. dziekana Bernarda Dembka z Grudziądza, ks. proboszcza Alfonsa Mankowskiego z Lembarga, ks. profesora i kanonika Dr. Sawickiego z Pelplina. Nadliczbowymi podkomorzymi tajnymi: ks. dziekana i delegata Leona Kasynę, ks. proboszcza i konsultora Józefa Szydlika z Chełmy, ks. dyrektora Dr. Teicherta z Pelplina. Podkomorzymi honorowymi: ks. radcę i profesora Dr. Frydrychowicza z Pelplina, ks. profesora i wiceregensa Dr. Franciszka Różyńskiego z Pelplina, ks. proboszcza Józefa Wysiółskiego z Torunia.

Zmiany wśród duchowieństwa. Ustanowieni zostali jako kuratusowie ks. Jan Tomasił, wikary z Tucholi, w Słachcie, ks. Marjan Wagner, wikary z Chojnic, w Szczepankach, ks. Józef Grzeski, wikary ze Starogardu, w zakładzie św. Błażego w Coojnicach. Mianowani: ks. Konrad Wojewoda drugim notariuszem Sądu duchownego, ks. Marjan Felchnerowski ze Szlachty administratorem w Śliwiesch. Przeniesieni jako wikariusze: ks. Jan S. Rutyna do Lubichowa, ks. Kajetan Kaszewski z Lubichowa do W. Walichnow, ks. Sylwester Felchner ze Starogardu do Kartuz, ks. Emil Sowiński z Biskupie do Starogardu, ks. Antoni Dahlmann z Grudziądza do Starogardu, ks. Karol Kosnik z Czerska do Wygody, ks. Edmund Konak z Sianowa do Czerska, ks. Walerjan Łobez z Łęga do Popowa Toruńskiego, ks. Norbert Dembka z Popowa Biskupiego do Wielkiej Łąki, ks. Józef Mańkowski od parafii św. Krzyża do fary w Grudziądz, ks. Dr. Hugo Ruchniewicz z Popowa Toruńskiego do Łęga, ks. Aleksander Lewańczyk z Konarszyn do Tucholi.

Z dalszych stron Polski.

Niewinnie rozstrzelany. — Wykrycie zbrodniczo po sześciu latach.

Lwów. Posterunek policji w Pustomytach pod Lwowem zdołał wykryć sprawców mordu, popełnionego jeszcze w roku 1921 na osobie mieszkańca wsi Polanki, Grzegorza Stecia.

Najtragiczniejszym momentem sprawy jest to, iż posądzony o dokonanie zbrodni kochanek żony zamordowanego, Ignacy Amalowicz został w swoim czasie przed sąd doraźny we Lwowie skazany na rozstrzelanie, przyczem wyrok wykonano.

Rzeczywistymi sprawcami skrytobójczego mordu są aresztowani obecnie Oleksa Hołomaj i Józef Reiter, którzy wobec nagromadzonych dowodów przyznali się częściowo do zbrodni. Odstawiono ich do więzienia w Szczercu.

Ostatnie wiadomości.

Warszawa, 21. 3. W dniu dzisiejszym odbędzie się konferencja pomiędzy min. Zaleskim, a poeem Rzeszy Rauscherem. Poseł Rauscher na konferencji tej ma poinformować rząd polski o stanowisku gabinetu Rzeszy w związku ze sprawą uzgodnienia poglądu na ostatniej sesji Rady Ligi Narodów w Genewie przez min. Stresemanna i Zaleskiego. Rokowania wobec uznania przez rząd polski zasad ustalonych w Genewie będą mieć, jak się tu spodziewają, przebieg pomyślny.

Dziś „Rzeczpospolita“ podaje sprawozdanie manifestacji w Katowicach, urządzonej z okazji 7-iej rocznicy plebiscytu na Górnym Śląsku. Pismo ostro krytykuje przemówienie gen. Romera, które jak się obawiać należy, odbije się głośnie echem zagranicą. W przemówieniu gen. Romer oświadczył, iż nie należy się ludzi, iż o Górnym Śląsku wybuchnie wojna polsko-niemiecka. Oświadczenie to według „Rzeczpospolitej“ spowodowało konsternację na sali. Gen. Romer bowiem występował w charakterze urzędnika, przedstawiciela premiera. „Rzeczpospolita“ tłumaczy ten incydent niewyrobieniem politycznym gen. Romera, którego słowa należy jaknajprędzej akorygować.

Projekt sprowadzenia liczników telefonicznych, który wywołał jednomyślny i zdecydowany sprzeciw opinii publicznej, ma znaleźć się na porządku dziennym komisji opiniodawczej przy Komitecie Ekonomicznym Rady Ministrów w czwartek b. tygodnia. Nastroje komisji idą przeciw projektowi, tak samo zdaje się, że znaczna większość członków gabinetu projekt wprowadzenia liczników uważa za wysoce niefortunny.

Sekretarzem Rady Ministrów mianowany został major Górecki, który objął już urządowanie.

Według informacji ze sfer fachowych, można wnieść, iż tegoroczne urodzaje w Polsce zapowiadają się b. dobrze. Stan zasiewów wiosennych poprawił kredyty przeznaczone przez ministerstwo Skarbu w sumie 8 milj. 500 na pomoc siewną oraz kredyt 2 milj. w Banku Rolnym.

Repertuar Teatru Miejskiego w Toruniu wtorek: „Grube ryby“ z okazji 55-letniej rocznicy pracy srenicznej Teofilii Żelopińskiej. Środa: „Orle“.

Już stał przed ołtarzem, a jeszcze drapał.

Radom. W Rademsku w ostatnią niedzielę karnawału miał odbyć się ślub młodej pary w kościele parafialnym. Cały orszak był już zgromadzony pod chórem w oczekiwaniu swej kolejki do ołtarza. — Wtem pan młody niepostrzeżenie wyszedł z orszaku i więcej... nie powrócił. Zrozpaczona panna młoda wraz z orszakiem w szpasmach i płaczu powróciła do domu, a ponieważ wszystko na stołach już było przygotowane, przeto zaproszeni goście zjedli i wypili przy dźwiękach kapeli wiejskiej, zaś niedoszłemu „młodzi“ wytoczono proces o zawód małżeńcki i koszty wesela.

Wydałem świeży tom poezji chciałem dać ogłoszenie do pism. Poradz mi, w jakim dziale najlepiej? Hm... w nekrologach.

Stanisław Przybyszewski i Ludwik Solski

Teatr Narodowy w Warszawie wystawi w tych dniach dramat pt. „Mściciel“ pióra Stanisława Przybyszewskiego. Ilustracja nasza przedstawia autora z głównym reżyserem sztuki, artystą Ludwikiem Solskim (od lewej ku prawej).

Palenie ciał w krematoriach niemożliwe w przyszłości wykrzycie niejednej zbrodni.

W dniu 25 latego br. z polecenia sędziego śledczego w Pradze, aresztowano b. właściciela dóbr, Fryderyka Wojciechowskiego pod zarzutem otrucia strychniną swej żony. Wojciechowski żonę swoją na krótko przed jej śmiercią ubezpieczył na sumę ćwierć miliona czeskich koron, a po jej śmierci nie sam się zgłosił do podjęcia kwoty ubezpieczeniowej, ale powierzył to zadanie antykwaryuszowi Kleinowi, który również został aresztowany. Afera Wojciechowskiego zdaje się kształtować jako jeden z najbardziej sensacyjnych wypadków kryminalnych. W śledztwie stwierdzono bowiem pewne momenty silnie obciążające.

Panią Wojciechowską miano spalić w krematorium. W chwili, gdy „bolejący mąż“ oczekiwał w bali krematoryjnej na spalenie zwłok żony i sądził, że jest już uratowany, wokół niego zacisnęły się coraz silniej zastawione nóżki sieci. Słowa podejrzenia, które zmiała kobieta wypowiedziała przed śmiercią do swoich krewnych, zaniepokoiły silnie rodzinę, która wpłynęła na to, że zarządzone obdukcję. W chwili, gdy tramną spuszczano celem spalenia zwłok, nagle zjawili się ludzie, wykonujący zarządzenie prokuratury i wstrzymali pogrzeb. Sekcja lekarsko-sądowa wykazała, że wnętrzności zmarłej zawierają strychninę. Na skutek stwierdzenia tego faktu aresztowano mordercę.

Dział porad prawnych.

Panu T. G. z R. 200,000 m. fortuny z września 1921 r. przedstawia najwyższą wartość 470 zł 58 gr.

Panu N. D. z N. 1. 3000 m. hipoteki z czerwca 1919 r. przedstawia wartość 214 zł 27 gr.

2. 3000 m. hipotecy z stycznia 1921 r. przedstawia wartość 3 zł 75 gr.

Giełda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 19. 3.

Żyto	41.00—42.00
Paszka	51.50—54.50
Jęczmień browarowy	33.75—36.75
Jęczmień na paszę	31.00—34.00
Owies	33.00—34.00

Kurs dolara.

Warszawa, 21. 3. Dolar 8.93 1/4. Tendencja utrzymana.

Za 100 zł w Gdańsku 57.50—57.65.

Za redakcję odpowiedzialny: W. Stawicki w Nowemnieście.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

W wtorek, dnia 22. 3. 1927 r. o godz. 11 przed poł. będą sprzedawać w Nowemnieście na Rynku za gotówkę najwięcej dającymu:

koszule, swetry, sznurówki, sukienki, chustki, getry, szale, spodnie, czapki, kapelusze, fartuchy i nici.

Nowemniasto, dnia 21-go marca 1927 r.

Sommerfeld, kom. sądowy.

Przetarg.

Wydział powiatowy w Nowemnieście nad Drwęcą

oddaje w drodze publicznego przetargu prace brukarskie (wyłącznie dostawy wszelkiego materiału i to:)

- około 8000 m² ułożenia półbruku na podłożu piaskowym na bitej nawierzchni na szosie państwowej Nowemniasto—Niem. Brozice przy Nowemnieście,
- około 8000 m² ułożenia normalnego bruku na szosie powiatowej z Krotoszyń do Szwarcenowa w Krotoszyń,
- około 1500 m² zwykłego bruku na szosie powiatowej z Nowemniasto do Rybna w Kuligach.

Oferty należyce odsteplowane i opieczętów. z napisem:

- Oferta na prace brukarskie w Nowemnieście
- " " " " w Krotoszyń
- " " " " w Kuligach

należy złożyć do dnia 5-go kwietnia rb. do godziny 12-tej w biurze Powiatowego Zarządu Drogowego w Nowemnieście n. Drwęcą, gdzie też można nabyć ślepe kosztorysy oraz uzyskać informacji co do wykonania poszczególnych prac.

Do oferty należy dołączyć list gwarancyjny opiewający na 5 % od sumy kosztorysowej wpłaconej do Banku publicznego na rachunek Wydziału Powiatowego w Nowemnieście n. Drwęcą jako wadium.

Nowemniasto, dnia 18-go marca 1927 r.

Starosta,

Bazanowski.

Moja posiadłość

położoną w Rybnie, 8 morgów ogrodowej ziemi z budynkami, gdzie uprawiano rzeźnictwo przez 15 lat nadejść się także do innego interesu, mam na sprzedaż lub do wdzierżawienia. Rybno liczy około 1000 mieszkańców; odbywają się także 4 jarmarki. Poczta i dworzec kolejowy w miejscu.

Leopold Przeradzki, Lubawa, Rynek 6.

AGENTÓW

do sprzedaży wszędzie pożądanego artykułu po domach prywatnych za wysoką prowizją poszukuje się.

Zgłoszenia piśm. do redakcji „Drwęcy“ pod nr. 300.

Drzewka owocowe

jabłonie, grusze, śliwy, czereśnie, orzechy włoskie, wiśnie, porzeczki i szparagi, wysadki poleca Wierlewski, ogrodnictwo Nowemniasto

Bank Ludowy w Nowemnieście.

Udziela członkom pożyczek wekslowych i na koncie bieżącym i pobiera 15 proc w stosunku rocznym.

Przyjmuje wkłady depozytowe i płaci za wypowiedzeniem

dziennym	7%
miesięcznym	8%
kwartalnym	10%
półrocznym	12%

wkłady dolarowe

kwartalnym	5%
półrocznym	7%

Kupuje złoto, srebro, dolary, marki, franki i inne obce waluty.

Pośredniczy w kupnie i sprzedaży akcji i papierów wartościowych.

1000 sztuk

drzewek owocowych

każdego gatunku mam na sprzedaż po przystępnych cenach.

Antoni Troszyński, Nowemniasto ul. Łąkowska

Bacność Rolnicy!

Mój ogier kasztan jest powtórnie na rok 1927 licjonowany i kryje obce klacze.

Albin Kulkowski, Sugajno, pow. Brodnica.

Mam od zaraz na sprzedaż

110 morgów

ZIEMI

w tem 14 morgów łąki, budynki masywne, żywy i martwy inwentarz.

Szymon Głuchowski, Światłowo, pow. Lubawski.

BRUKIEW

pastewną, wagonowo i po cenie 150 za centnar ze stacji Lidzbark ma do oddania.

A. KIRSTEN,

Lidzbark, pow. Brodnica.

Mam na sprzedaż

2 robocze konie

Dzierżawca, plebani Nowemniasto.

Poszukuję od 1-go IV. rb.

ceglarza

Antoni Lewalski, Złotowo.

WINA

bordoskie czerwone bordoskie białe węglarskie wytrawne (tokaje)

węgierskie słodkie austriackie słodkie reńskie i mozelskie

medycynalne

(Gisobino - Rosso: Vino Vermout di Torino i Cinzano) musujące: Scot Gellinga „Gout Americain.

krajowe

w wielkim wyborze po najniższych cenach poleca hurtownie i detalicznie.

STANISŁAW ROST, Nowemniasto.

Gospodarstwo

36 morgów ziemi w tem 6 morgów łąki z torfem, z żywym i martwym inwentarzem od zaraz na sprzedaż

FRANCISZEK SPARZAK, Wielkie Bałówki.

Przedzierżawie

kilka budynków dla rozmaitych celów między innymi stodołę.

W Jędrzejewski.

Poszukuje od zaraz kupna lub dzierżawy

PIEKARNI

lub też CUKIERNI

B. Nowioki, Osówiec poczta Rakowice.

Wysadki truskawek

wczesnej, obficie plonującej; bardzo obficie plonującej; również kaczka jaja ma do oddania.

Maj. Gierłoż Polska.

Szanownym pp. rolnikom donosimy, że powierzyliśmy panu Aleksemu Biegańskiemu, Lidzbark, Zamkowa 5 zastęstwo

SZWEDZKICH WIRÓWEK do mleka „Baltic Celtic“ oraz wszelkich maszyn rolniczych. Dogodne warunki spłaty w złotych polskich J. Trześlakowski & Syn Biuro Techn.-Handl. Poznań Głogowska 55a tel. 6525.

Poszukuje się dzielnych i sumiennych

AGENTÓW

do sprzedaży maszyn do szycia, firmy „Singer“. Pożądana kaucja lub poręczenie i świadectwo moralności jak również świadectwo ostatniego zajęcia. (Termin spłaty na maszyny „Singer“ 18—20 miesięcy) Singer Sewing Mach. Comp. Brodnica ul. Mostowa 7 Reprezentant K. Steika.

Kto chce

korzystnie sprzedać jakiegokolwiek interes, gospodarstwo, rolę lub domostwo niech ogłasza w „Drwęcy“

TAPETY

w wielkim wyborze -- poleca -- „Drwęca“ Nowemniasto.

Formularze

poleca Księgarnia „Drwęca“ Lidzbark.